

List opatření			
Název opatření:	Opatření k prevenci a snížení dopadů případů havarijního znečištění (OH100110)	ID	OHL211001
Vliv:	Kvalita povrchových a podzemních vod	Typ LO	B
Typ opatření:	Prevence havárií a zdokonalování technologií	DP	OHL

Popis současného stavu
Havárie jsou definovány jako mimořádně závažné zhoršení nebo mimořádně závažné ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod. Vodní zákon definuje i pojem závadné látky jako „látky, které nejsou odpadními ani důlními vodami a které mohou ohrozit jakost povrchových nebo podzemních vod“ a stanoví, že „každý, kdo zachází se závadnými látkami je povinen učinit přiměřená opatření, aby nevnikly do povrchových nebo podzemních vod a neohrožily jejich prostředí“. Při zacházení se závadnými nebo nebezpečnými látkami ve větším rozsahu, nebo když je zacházení s nimi spojeno se zvýšeným nebezpečím pro povrchové nebo podzemní vody, je nezbytné dodržovat následující zákonné povinnosti: - vypracovat plán opatření pro případ havárie (havarijní plán) doplněný o připomínky správce povodí a schválený vodoprávním úřadem, - vést záznamy o provedených opatřeních. Je nutné činit taková zákonná opatření, aby zvláště nebezpečné a nebezpečné látky nebo závadné látky nevnikly do povrchových a podzemních vod nebo do kanalizací, zejména: - zařízení, v němž se závadné látky používají, zachycují, skladují, zpracovávají nebo dopravují umístit a navrhnout tak, aby bylo zabráněno nežádoucímu úniku těchto látek do povrchových vod, půdy nebo jejich smísení s odpadními nebo srážkovými vodami, - při zacházení se závadnými látkami používat jen takové zařízení a postupy vhodné i z hlediska ochrany vod, - nejméně půlročně kontrolovat sklady a skládky a nejméně jednou za 5 let těsnost potrubí a nádrží, určených pro nakládání s nebezpečnými a zvláště nebezpečnými látkami; sklady musí být nepropustné z hlediska zabránění úniku látek do podzemních vod, - vybudovat a provozovat systém pro zjišťování úniku závadných látek, - zajistit, aby nově budované stavby byly zajištěny proti úniku těchto látek při hašení požáru. Každý, kdo zachází se zvláště nebezpečnými látkami, musí o nakládání s nimi vést záznamy.

Návrh opatření
Prevence havárií u mobilních zdrojů (především dopravních prostředků) spočívá ve zdokonalování jejich technického provedení a ve vybavení komunikací objekty k zachycení a separaci uniklých závadných látek. Prevence havárií u stacionárních zdrojů spočívá v kontrole plnění příslušných právních ustanovení a v jejich vymáhání. Za základní evidenci potenciálních zdrojů havárií je možné považovat seznamy objektů a zařízení, ve kterých se nakládá se závadnými látkami, sestavené podle zákona o prevenci závažných havárií. Vlastní opatření k prevenci a snížení dopadů případů havárií lze rozdělit na interní (vázané na konkrétní subjekt) a externí (působící obecně). <u>Příklady interních opatření:</u> - náhrada rizikových technologií, - snížení rizika úpravou výrobního postupu, - náhrada rizikových surovin a materiálů, - zlepšování havarijního zabezpečení - havarijních plánů, - personálního zajištění a jeho kvality, - materiálního a technického vybavení (např. kanalizační rychloupávký) - monitoringu výskytu a případného úniku závadných látek;

Příklady externích opatření:

- legislativní (promítnutí zkušeností z působení současných právních předpisů do jejich úprav a doplnění),
- správní (zdokonalovat způsoby kontroly a vymáhání plnění zákonných požadavků),
- pro vybrané potenciální zdroje havarijního znečištění doplnit monitoring v tocích monitoringem na výstupu z objektů a zařízení, které nakládají se závadnými látkami s vybavením na zabránění vniknutí závadných látek do toku při překročení stanovených limitů.
- provozovat jednotný poplachový a varovný systém pro případ mimořádného znečištění a tento aktualizovat podle potřeby.

Časový harmonogram a předpokládané náklady na realizace opatření

Opatření týkající se prevence a snížení dopadů havárií jsou realizovatelná v krátkodobém až dlouhodobém výhledu podle charakteru jednotlivých opatření.

Náklady nejsou specifikovány.

Nositelům opatření jsou Ministerstvo životního prostředí a Ministerstvo průmyslu a obchodu.